

מקור המאמר בזהר פרשת בשלה ברע"מ דף מז ע"א-ב
הכנה לקדושת השבת

ה' יִלְחַם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן. רַבִּי אַבָּא פָּתַח, (ישעיה נח) אִם תָּשִׁיב מִשְׁבֶּת רַגְלֶיךָ עֲשׂוֹת קִדְשֵׁי אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא הַתְּרַצָּה בָהֶם לְהִדְבֵק בָּהֶם מִכָּל שְׂאֵר עֲמֵי הָעוֹלָם, וּמִתּוֹךְ אֲהַבְתֶּם קָרַב אוֹתָם אֵלָיו, וְנָתַן לָהֶם תּוֹרָה, וְנָתַן לָהֶם שִׁבְתָּ שֶׁהִיא קִדְשׁ מִכָּל שְׂאֵר הַיָּמִים, וּמִנּוּחָה מִהַכֹּל, וְחֻדוּהָ שֶׁל הַכֹּל, וְשִׁקּוּלָהּ שִׁבְתָּ כְּנֹגֵד כָּל הַתּוֹרָה, וּמִי שֶׁשׁוֹמֵר שִׁבְתָּ כְּאֵלוֹ שֶׁמֵּר אֶת כָּל הַתּוֹרָה. וְקִרְאֵת לְשִׁבְתָּ עֲנֵג - עֲנֹג שֶׁל הַכֹּל, עֲנֹג הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף, עֲנֹג לְעֵלְיוֹנִים וְלַתַּחְתּוֹנִים. וְקִרְאֵת לְשִׁבְתָּ, מֵה זֶה וְקִרְאֵת? שִׁזְמִין אוֹתָהּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כג) מִקְרָאֵי קִדְשׁ, כְּלוּמַר מְזַמְנִים, כְּמוֹ מִי שֶׁמְזַמֵּן אוֹרַח לְבֵיתוֹ. וְעַל זֶה וְקִרְאֵת לְשִׁבְתָּ עֲנֵג, שִׁזְמִין אוֹתָהּ כְּמוֹ שֶׁמְזַמְנִים אוֹרַח, בְּשִׁלְחוֹ מִתְקוֹן וּבְבֵית מִתְקוֹן כְּרָאוֹי בְּמֵאכֹל וּבְמִשְׁתֵּה כְּרָאוֹי יוֹתֵר עַל שְׂאֵר הַיָּמִים.

וְיִלְחַם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן. (שמות טז) רַבִּי אַבָּא פָּתַח (ישעיה נח) אִם תָּשִׁיב מִשְׁבֶּת רַגְלֶיךָ עֲשׂוֹת חֲפִצֶיךָ בְּיוֹם קִדְשֵׁי. זָכַאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי בְּהוֹן, לְאַתְדַּבְּקָא בְּהוֹן, מִכָּל שְׂאֵר עַמִּין דְּעֵלְמָא, וּמַגּוֹ רַחֲמוּתָא דְּלַהוֹן, קָרִיב לוֹן לְגַבִּיּהּ, וְיָהֵב לוֹן אוֹרֵייתָא, וְיָהֵב לוֹן שִׁבְתָּ, דְּאִיהוּ קִדְשָׁא מִכָּל שְׂאֵר יוֹמִין, וְנִיּוּחָא מִכָּל שְׂאֵר וְחֻדוּהָ דְּכָלָא, וְשִׁקּוּלָהּ שִׁבְתָּ, לְקַבֵּל אוֹרֵייתָא כָּלָא, וּמֵאֵן דְּנִטִיר שִׁבְתָּ, כְּאֵילוֹ נִטִיר אוֹרֵייתָא כָּלָא. וְקִרְאֵת לְשִׁבְתָּ עֲנֵג, עֲנֹגָא דְּכָלָא, עֲנֹגָא דְּנִפְשָׁא וְגוֹפָא עֲנֹגָא דְּעֵלְאִין וְתַתְּאִין. וְקִרְאֵת לְשִׁבְתָּ, מָאֵי וְקִרְאֵת. דִּיזְמִין לִיָּהּ. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ויקרא כג) מִקְרָאֵי קִדְשׁ, כְּלוּמַר, זְמִינִין, כְּמָה דְּמִזְמִין אוֹשְׁפִיזָא לְבֵיתֵיהּ. וְעַל דָּא וְקִרְאֵת לְשִׁבְתָּ עֲנֵג, דִּיזְמִין לִיָּהּ, כְּמָה דְּמִזְמִין אוֹשְׁפִיזָא, בְּפִתּוּרָא מִתְקַנָּא, בְּבֵיתָא מִתְקַנָּא כְּדָקָא יְאוּת, בְּמִיכָלָא וּבְמִשְׁתֵּיָא כְּדָקָא יְאוּת, יִתִיר עַל שְׂאֵר יוֹמִין. וְקִרְאֵת לְשִׁבְתָּ מִכְּעוּד יוֹם. לְקִדּוּשׁ יִי' מְכּוּפָד: דָּא יוֹם כְּפוּרִים. תִּירֵי דְּאֵינּוֹן חַד. וְכַבְּדוּתוֹ מִעֲשׂוֹת (טז)

וְקִרְאֵת לְשִׁבְתָּ עֲנֵג - מִכְּעוּד יוֹם. לְקִדּוּשׁ ה' מְכּוּפָד - זֶה יוֹם הַכְּפוּרִים, שְׁנַיִם שָׁהִם אָחָד. וְכַבְּדוּתוֹ מִעֲשׂוֹת דְּרַכִּיף - כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרְנוּ.

דְּרַכִּיף, כְּמָה דְּאוּקְיָמָנָא. (א"ע טז)

מִמְצוֹא חֶפְצֶךָ וְדַבֵּר דְבַר, וְהָא אֲתַמַּר, בְּגִין
 דִּהְיָא מְלָה סְלֵקָא, וְאֲתַעַר מְלָה דְחוּל
 לְעֵילָא. מָאן דְּמִזְמִין אוֹשְׁפִיזָא, בֵּיהּ בְּעֵי לְאַשְׁתַּדְּלָא,
 וְלֹא בְּאַחֵרָא.

מִמְצוֹא חֶפְצֶךָ וְדַבֵּר דְבַר,
 וְהָרִי נִתְבְּאָר, מְשׁוּם שְׁאוּתוֹ
 דְבַר עוֹלָה וּמְעוֹרֵר דְבוּר שֶׁל
 חַל לְמַעְלָה. מִי שְׁמִזְמִין
 אוֹרֵחַ, צְרִיף לְהִשְׁתַּדֵּל בּוֹ
 וְלֹא בְּאַחֵר.

תָּא חֲזִי הֵהוּא מְלָה דְנָפִיק מִפּוּמִיָּה דְבַר נֶשׁ,
 סְלֵקָא וְאֲתַעַר אֲתַעְרוּתָא לְעֵילָא, אִי לְטָב,
 אִי לְבִישׁ. וּמָאן דִּיתִיב בְּעֵנוּגָא דְשַׁבְּתָא, אָסִיר לִיָּה
 לְאַתְעָרָא מְלָה דְחוּל, דִּהָא פְּגִים פְּגִימוֹ בְּיוֹמָא
 קְדִישָׁא. מָאן דִּיתִיב בְּהִילּוּלָא דְמַלְכָא, לֹא יִתְחַזִּי
 לְמַשְׁבֵּק לְמַלְכָא, וְיִתְעַסֵּק בְּאַחֵרָא.

בֹּא רְאֵה, אוֹתוֹ הַדְּבוּר
 שְׁיִוצָא מִפִּי הָאָדָם, עוֹלָה
 וּמְעוֹרֵר הַתְּעוֹרְרוֹת עֲלִיוֹנָה,
 אִם לְטוֹב אִם לְרַע. וּמִי
 שְׁיִוֵּשֵׁב בְּעֵנֵג שַׁבָּת, אָסוּר לוֹ
 לְעוֹרֵר דְבוּר שֶׁל חַל, שֶׁהָרִי
 הוּא פּוֹגֵם פְּגִים בְּיוֹם הַקְּדוּשָׁה.
 מִי שְׁיִוֵּשֵׁב בְּהִילּוּלַת הַמֶּלֶךְ,
 לֹא רְאוּי שְׁיַעֲזוֹב אֶת הַמֶּלֶךְ
 וְיִתְעַסֵּק בְּאַחֵר.

וּבְכָל יוֹמָא בְּעֵי לְאַחֲזָאָה עוֹבְדָא, וְלֹאֲתַעָרָא
 אֲתַעְרוּתָא מִמָּה דְאַצְטְרִיף. וּבְשַׁבְּתָא, בְּמַלְי
 דְשַׁמְיָא, וּבְקְדוּשָׁה דְיוֹמָא בְּעֵי לְאַתְעָרָא, וְלֹא
 בְּמַלְיָא אַחֵרָא.

וּבְכָל יוֹם צְרִיף לְהִרְאוּת
 מַעֲשֵׂה וּלְעוֹרֵר הַתְּעוֹרְרוֹת
 מִמָּה שְׁצְרִיף, וּבְשַׁבָּת בְּדַבְרֵי
 שְׁמַיִם וּבְקְדוּשַׁת הַיּוֹם צְרִיף לְהִתְעוֹרֵר, וְלֹא בְּדַבֵּר אַחֵר.

ספר אור הזהר (עמוד 147)

כְּמוֹ דְאִיתָא בְּמִדְרַשׁ מְשַׁלִּי סִימָן י' בָּא מִי שֵׁישׁ בִּידוֹ תִּלְמוּד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר לוֹ בְּנֵי הוֹאִיל
 וְנִתְעַסְקַת בְּתִלְמוּד צְפִית בְּמִרְכָּבָה צְפִית בְּגֵאוּה שְׁאִין הִנְיָה בְּעוֹלָמִי אֵלָא בְּשַׁעָה שְׁתִּלְמִידֵי חֲכָמִים
 יוֹשְׁבִים וְעוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּמְצִיזִין וּמְבִיטִים וְרוֹאִין וְהוֹגִין אִמּוֹן הַתִּלְמוּד הַזֶּה כְּפֹא כְּבוֹדֵי הַיָּאָד הוּא עוֹמֵד
 וְכוּ' עֵין שֵׁם וְגַם חֲמַר כְּתִב הַזֶּה הוֹזַר הֵיךְ טְמוֹן וְגִנוּז אֲצֵלְם עַד אַחֵר דוֹרוֹת הָאַחֲרוֹנוֹת שֶׁנִּתְפָּרְסַם חֲמַר
 הַכְּתָב וְנִמְסַר לְכָל וְלָנוּ כִּי אִם לְצְפוֹת וּלְהִבִּיט כָּל אִישׁ לְפִי הַבְּטָתוֹ וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכָּה גַם לְרִאוּת וּלְהַגּוֹת
 לְעֵתִיד לְבוֹא שְׁגַם שְׁאָר חֲכָמֵינוּ וְכִרּוֹנָם לְבִרְכָה הִיוּ יוֹדְעִים בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית וּבְמַעֲשֵׂה מִרְכָּבָה לְדַרְשׁ
 אָדָּךְ לֹא נִתְּנָה לְהַתְגַּלוֹת לָנוּ כִּי אִם בְּרִיתוֹת דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי לְטַעַם לְכָל אֶחָד כְּפִי עֲרַבּוּ עַד
 לְפָחוֹת הָאוֹתִיוֹת כְּדִי שְׁיִזְכּוּ כָּל יִשְׂרָאֵל חֵלֶק בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית וּבְמַעֲשֵׂה מִרְכָּבָה וּמִפְּעַם זֶה גַם בֶּן
 נִתְּנָה הַזֶּה הַקְּדוּשׁ גַם לְגַמֵּר אָף עַל גַּב דְּלֹא יִדַע מֵאִי קָאֵמֵר שְׁאֵמִירַת הַזֶּהר הוּא שְׁנֵי מִדְּרָגוֹת צְפִיָּה
 וְהַבְּטָה וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכָּה אַחֵר שְׁנֵי הַמִּדְּרָגוֹת שֶׁתִּקַּן בְּזִמְנֵי הַזֶּה לְרִאוּת וּלְהַגּוֹת בְּרֵאשִׁית
 וּבְמַעֲשֵׂה מִרְכָּבָה עֲצָמוֹ לְעֵתִיד לְבוֹא בְּרוּךְ הוּא וְכוּ' כִּי לְשׁוֹן הַשְּׂאֵלָה צְפִיָּה וְהַבְּטָה הוּא אָף עַל פִּי
 שְׁאִין עוֹסֵק בּוֹ וְאִין בִּידוֹ לְעַסֵּק אֵלָא צוֹפָה וּמְבִיט לְזוֹכוֹת לְאַחֵר זְמַן לִידְעֵת הַמַּעֲשֵׂה מִרְכָּבָה לְעַסֵּק בָּהּ
 כְּמוֹ הַשְּׂאֵלָה צְפִיָּה לִישׁוּעָה הִלָּא הִישׁוּעָה עַדִּין אִין אֵלָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא תוֹבֵעַ מִמֶּנּוּ הַצְּפִיָּה לְכַד
 וְדִי שְׁגַם עַל יְדֵי זֶה לְכַד מִתְקַרֵּב הִישׁוּעָה לְבוֹא כֵּן הוּא הַשְּׂאֵלָה צְפִיָּה בְּמִרְכָּבָה תַּחֲלָה וְאַחֵר כִּד יִרְאֵה
 וְאַחֵר כִּד יִהְיֶה כְּמוֹ שְׁכַתָּב וּמְצִיזִין וּמְבִיטִין וְרוֹאִין.

(הַקְּדָמַת מַסְלוֹת חֲכָמָה)